

510-01/18-01/02

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE
Gospić, Senjskih žrtava 2

KLASA: 041-01/18-01/1
UR. BROJ: 2125/58-01-18-4
Gospić, 12.02.2018. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE
G O S P I Ć

Priljeno: 13. 02. 2018		
Klasifikacijska oznaka	Ustr. jed.	
510-01/18-01/02	04	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
2125/58-04-18-05		

**IZVJEŠĆE O RADU I FINACIJSKOM POSLOVANJU
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE
Za razdoblje siječanj – prosinac 2017. godine**

Gospić, veljača 2018.

Sadržaj

1. OPĆI PODACI	1
1.1. Općenito o ustanovi.....	1
1.2. Prostorni uvjeti (objekti/oprema).....	2
1.3. Kadrovski uvjeti (zdravstveni/nezdravstveni) radnici	2
2. AKTIVNOSTI TIJEKOM 2017. GODINE	3
2.1. Odjel za javno zdravstvo, organizirano promicanje zdravlja, prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja	3
2.1.1. Tim javnog zdravstva	3
2.1.2. Tim za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničkog liječenja ovisnosti.....	5
2.2. Odjel za školsku medicinu	12
2.3. Odjel za epidemiologiju	15
2.4. Odjel za mikrobiologiju.....	16
2.5. Odjel za zdravstvenu ekologiju.....	20
2.6. Odjel za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove	26
3. FINACIJSKO POSLOVANJE ZAVODA U 2017. GODINI.....	27
3.1. Prihodi	28
3.2. Rashodi.....	28
3.3. Nenaplaćena potraživanja.....	29
3.4. Obveze.....	29
4. PROBLEMI U RADU I PRIJEDLOZI MJERA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA	30

1. OPĆI PODACI

1.1. Općenito o ustanovi

Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na području svoje županije.

U sklopu javnozdravstvene djelatnosti Zavod obavlja sljedeće poslove:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima na svom području,
- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za svoje područje,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva uključujući bolesti ovisnosti, na razini jedinica područne (regionalne) samouprave za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev župana odnosno gradonačelnika prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na tom području,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša (zraka, tla, buke) i hrane na zdravstveno stanje stanovništva jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera te sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući i bolesti ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- pruža usluge savjetovanja i edukacije vezane uz osiguranje zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe, a osobito edukaciju vezanu uz uvođenje novih sustava kvalitete (HACCP, ISO, i td.),
- obavlja i ostale poslove iz područja javnozdravstvene djelatnosti za potrebe jedinice područne (regionalne) samouprave, po zahtjevu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i ministarstva nadležnog za zdravstvo,
- obavlja stručne poslove zaštite okoliša sukladno posebnim propisima vezano uz zaštitu okoliša i zaštitu zraka,
- obavlja i ostale poslove za potrebe obavljanja javno zdravstvene djelatnosti sukladno posebnim propisima.

U skladu s potrebama procesa rada u Zavodu su organizirane sljedeće organizacijske jedinice:

1. Odjel za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove
2. Odjel za epidemiologiju
3. Odjel za mikrobiologiju
4. Odjel za zdravstvenu ekologiju
5. Odjel za školsku medicinu
6. Odjel za javno zdravstvo, organizirano promicanje zdravlja, prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja.

U 2017. godini status ugovorne djelatnosti sa HZZO-m su imali sljedeći timovi:

- Jedan tim javnog zdravstva
- Jedan tim zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti
- Dva tima preventivno odgojnih mjera zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, te visokoobrazovnim ustanovama.
- Jedan tim higijensko epidemiološke zaštite
- Jedan tim mikrobiologije s parazitologijom

Kako prethodnih godina, tako i 2017. godine, uz odjele koji imaju ugovornu djelatnost sa HZZO-om i prethodno navedenih ugovorenih timova, dva odjela Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije nemaju ugovornu djelatnost s HZZO-om, a to su Odjel za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove i Odjel za zdravstvenu ekologiju koji su financirani isključivo od sredstava koja su ostvarena pružanjem usluga na tržištu. Također, Odjel za epidemiologiju i Odjel za mikrobiologiju, osim ugovornih djelatnosti, dio sredstava su i u 2017. godini ostvarili pružanjem usluga na tržištu.

1.2. Prostorni uvjeti (objekti/oprema)

Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije za obavljanje poslova propisanih zakonom ima osiguran broj odgovarajućih prostorija, potrebnu medicinsko-tehničku opremu po pojedinim djelatnostima te odgovarajući broj radnika, odnosno stručnih timova razmjerno opsegu svog djelovanja za potrebe stanovništva Ličko-senjske županije.

Sjedište Zavoda je u Gospiću, na adresi Senjskih žrtava 2, a osim u Gospiću, djelatnost se obavlja i kroz ambulantu u Otočcu, na adresi Kralja Zvonimira 17, koja se nalazi u prostoru koji je u vlasništvu Doma zdravlja Otočac. Također, djelatnost se obavlja i kroz ambulante u Senju, Novalji i Korenici i sve su smještene u prostoru nadležnih domova zdravlja. Kako prethodnih godina, tako i u 2017. godini je kontinuirano nabavljana sva potrebna oprema kako bi se osiguralo nesmetano izvršavanje djelatnosti te zadovoljile odredbe Pravilnika o minimalnim uvjetima.

1.3. Kadrovski uvjeti (zdravstveni/nezdravstveni) radnici

U Zavodu je na dan 31.12.2017. godine bilo zaposleno 29 radnika, od čega 26 na neodređeno i 3 na određeno vrijeme (dvije radnice zaposlene na određeno vrijeme su pripravnice). Od ukupnog broja zaposlenih radnika, jedna radnica je na dugoročnom bolovanju, odnosno roditeljskom dopustu.

Od ukupno 29 radnika Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, 16 radnika su zdravstveni radnici, a 13 je nezdravstvenih radnika. Svi radnici odjela Zavoda koji imaju ugovornu djelatnost sa HZZO-om su zdravstveni radnici, osim psihologa zaposlenog na Odjelu za javno zdravstvo, organizirano promicanje zdravlja, prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja. Nezdravstveni radnici su svi ostali radnici Zavoda zaposleni na Odjelu za zdravstvenu ekologiju i Odjelu za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove.

2. AKTIVNOSTI TIJEKOM 2017. GODINE

2.1. Odjel za javno zdravstvo, organizirano promicanje zdravlja, prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

2.1.1. Tim javnog zdravstva

- Nacionalni program prevencije raka debelog crijeva:

U siječnju 2017. godine nastavio se Nacionalni preventivni program kolona, u kojem je bilo pozvano 11 godišta **8 826** osoba ciljne skupine.

Tablica 1. Raspored slanja pozivnih pisama kolona u 2017. godini za Ličko senjsku županiju

R.BR.	MJESEC	GODIŠTE	BR.POZVANIH OSOBA
1.	SIJEČANJ	1958	893
2.	VELJAČA	1959	831
3.	OŽUJAK	1960	916
4.	TRAVANJ	1945	573
5.	SVIBANJ	1946	686
6.	LIPANJ	1947 1948	787 795
7.	RUJAN	1949 1950	817 875
8.	LISTOPAD	1951 1952	779 874
UKUPNO			8826

Tablica 2. Kolonoskopije 01.01.2017. - 31.12.2017.

TESTIRANO	POZITIVNO	NARUČENO ZA KOL. U OB GOSPIĆ	OBAVILO KOLONOSKOPIJU	PATOLOŠKI NALAZ	B.O	ODUSTALO-PREKINUTO ZBOG BOLNOSTI, NEOČIŠĆENO	OBAVILO U DRUGOJ ZD.UST,
919	82	63	49	38	5	14	4

Podaci za Nacionalne programe nisu u cijelosti izvedeni iz računalnog programa jer isti nije funkcionalan zbog loše baze podataka i implementacije programa u svim djelatnostima zdravstvene zaštite, te su dijelom izvedeni iz pisanih materijala koji nam služe kao „backup“ tijekom godine. Također, određeni broj testiranih osoba ne pripada ciljnoj populaciji 1941 – 1965. godišta.

- Nacionalni program prevencije raka dojke:

U 2017. godini u tijeku je bio 5 ciklus pozivanja koji obuhvaća žene od 1947 do 1966 godišta.

Tablica 3.

POZVANO	ODAZVANO	UDIO I	UDIO II
5335	974	18.26	32.08

U Ličko senjskoj županiji imamo dva stacionarna mamografa, Gospić, Senj, te Opća bolnica posjeduje i pokretni mamograf koji pokriva 11 lokacija (Perušić, Lovinac, Udbinu, Otočac, Novalju, Korenicu, Mukinje, Donji Lapac, Vrhovine, Lički Osik, Karlobag) te tako zdravstvenu uslugu čine dostupnijom.

Stručna radna skupina za praćenje kvalitete NPP izdala je 05.06.2017. rješenje o privremenom isključivanju mamografske jedinice Dom zdravlja Senj zbog starosti aparata 23 godine, iz 1994. g. GE Senographe 600T-FD, te kao takav ne zadovoljava uvjete za sudjelovanje u provedbi NPP raka dojke, uz preporuku da se najhitnije zamjeni.

Nakon uvida i izvješće o ispitivanju rentgen uređaja kojeg je 25. srpnja 2017. na mamografskom aparatu GE Senographe 600T-FD ser.br.75773BU2 obavila tvrtka IMI, a na kojem je potom 21. kolovoza 2017. izdana uporabna dozvola za uređaj.

Temeljem gore navedenog Ministarstvo zdravstva 19. rujna 2017. izdaje suglasnost da mamografska jedinica u Domu zdravlja Senj sudjeluje u provedbi NPP raka dojke s postojećim mamografskim uređajem, ali na određeno vrijeme, tj. 12 mjeseci.

Na temelju dopisa od 18. listopada 2017. g. Opće bolnice Gospić da više nisu u mogućnosti provoditi NPP zbog tehničkih problema tj. kvara na komori za mokro razvijanje RTG filmova, provedba je također bila obustavljena. Nabavkom novog aparata za mamografiju program se nastavlja provoditi u siječnju 2018. godine, ali samo na stacionarnom mamografu, dok je mobilni i dalje izvan funkcije. Obzirom na prostornu udaljenost, kao i na nedostatnu povezanost prostora županije, inzistirali smo na rješenju toga problema, jer bi on mogao bitno utjecati na smanjenje odaziva. Odaziv na preventivne programe nije bio na zadovoljavajućoj razini niti uz korištenje mobilnog aparata koji je bio dostupan u mjestu pregleda unatoč svim aktivnostima odjela za povećanje postotka odazvanih žena. Odsustvo mobilnog mamografa, unatoč nabavci novog stacionarnog mamografa, pretpostavlja da će ta pretraga biti znatno nedostupnija nego do sada, te je za očekivati još nešto lošiji odaziv na ovaj preventivni pregled nego do sada. Kako bi se prevenirala takva situacija, poduzete su znatne aktivnosti od strane ZZJZ i O.B. Gospić, ali do sada zbog nedostatnih sredstava, nije pronađeno odgovarajuće rješenje. Obzirom na pokazatelje te značaj preventive, kao i resurse koji se ulažu u provođenje toga programa, predlažemo da se iznađe mogućnost za nabavku jednog mobilnog mamografa iz decentraliziranih sredstava za 2018. godinu. Unatoč navedenom nedostatku mobilnog aparata, program će se svakako nastaviti provoditi i u 2018. godini, na novom aparatu instaliranom u O.B. Gospić, ali sa očekivano bitno manjim odazivom nego do sada ukoliko se ne pronađe adekvatno rješenje.

- **Nacionalni program prevencije raka vrata maternice.**

Zbog izrazito loše informatičke podrške i loše baze podataka NPP je prekinut na državnoj razini.

Ostali poslovi javnozdravstvenog tima :

1. Prikupljanje, kopiranje i obrada statističkih izvješća primarne, sekundarne, specijalističko-konzilijarne i tercijarne zdravstvene zaštite za područje Ličko - senjske županije tijekom siječnja, veljače i ožujka. Od toga se izvješće hitne medicine, patronaže i specijalističko-konzilijarne djelatnosti upisuje po spolovima i zbirno (1 x 3). U 2017. godini je prekontrolirano i upisano **80 godišnjih statističkih izvještaja.**
2. Prikupljanje statističkih podataka za izradu **Zdravstvenog ljetopisa Ličko-senjske županije 2016. godine** tijekom lipnja, srpnja i rujna, njihova nadopuna i unos u predložak publikacije te završna analiza i publikacija ljetopisa u prosincu 2017.godine.
3. Uređivanje i objava obavijesti, zanimljivosti i događanja javnozdravstvene tematike na **web stranici Zavoda** tijekom cijele godine.

4. Obilježavanje i organizacija preventivnih programa - **Javnozdravstvene akcije** :

- 23.01.2017. DAN MIMOZA
- 07.04.2017. SVJETSKI DAN ZDRAVLJA
- 07.04.2017. ZDRAV ZA 5
- 17.05.2017. SVJETSKI DAN HIPERTENZIJE
- 03.06.2017. PLITVIČKI MARATON
- 29.09.2017. SVJETSKI DAN SRCA
- 09.10.2017. 12 KONFERENCIJA „ ŽIVJETI ZDRAVO „
- 14.10.2017. MILENIJSKA FOTOGRAFIJA
- **06. 07., 08. i 09. STUDENOG .2017. JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA HEPATOS (GOSPIĆ, SENJ, NOVALJA I OTOČAC). Ukupno pregledano 78 osoba, od čega: Gospić 26, Senj 19, Novalja 18 i Otočac 15. Ukupno 37 osoba testirano je na anti- HCV.**
- **23., 24.,25. i 26. STUDENOG 2017. JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA PREGLEDA MADEŽA (GOSPIĆ, SENJ, NOVALJA I OTOČAC). Ukupno pregledano 545 osoba, od čega Gospić 314, Senj 59, Novalja 58 i Otočac 114.**

Od ostalih javnozdravstvenih aktivnosti održavaju se:

- edukacije, mjeri se GUK, TT, RR, vrši se distribucija edukativnih brošura po zdravstvenim ustanovama Ličko- senjske županije.
- održavaju se koordinacijski sastanci sa liječnicima obiteljske medicine, patronažnim službama, kolonoskopskom jedinicom i mamografskim jedinicama.

2.1.2. Tim za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničkog liječenja ovisnosti

Sadržaj i dinamika aktivnosti tijekom 2017. g. realizirane su sukladno kalendaru i u pravilu se pratio postavljeni plan i program, a uvedene korekcije i prilagodbe su diktirale trenutne okolnosti i događanja koja se nije moglo predvidjeti. Aktivnosti su planirane na temelju dosadašnjih iskustava Odsjeka i ishoda dobivenih u prethodnim programskim razdobljima, a koji su pokazali koji sadržaji su primjereni i učinkoviti u kontekstu zadovoljenja potreba lokalne zajednice. One se mogu prema sadržaju grupirati u nekoliko kategorija:

- ispitivanje i procjena potreba lokalne zajednice,
- preventivne aktivnosti i promicanje zdravih stilova života (psihoedukacija, izravni rad s djecom i mladima te njima važnim odraslima, medijski i javni istupi...)
- dijagnostika
- tretman (individualni i grupni, obiteljski; prema uputi pravosudnih tijela, na vlastitu inicijativu korisnika, prema preporuci škole i slično)

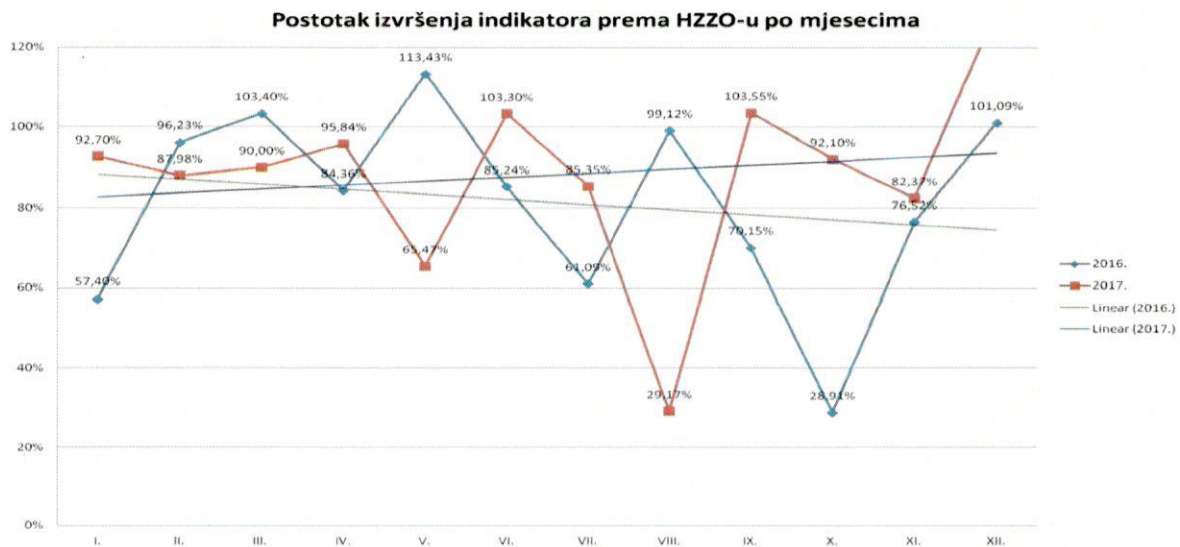
Većina aktivnosti, tj. pruženih usluga korisnicima, pokrivena je sredstvima iz HZZO-a, a preostali dio materijalnih sredstava za rad osiguran je kroz projekte (projekt „Snažni, zdravi, sigurni...“ financira Ministarstvo zdravstva).

Tim koji je provodio aktivnosti kontinuirano kroz godinu činili su:

- Marko Kraljević, dr. med., spec. psihijatrije, (1/3 radnog vremena)
- Kristina Manestar, prof. psihologije i
- Nikolina Tomljenović, bacc.med.techn.

Obzirom da je stručna ekipiranost tima koji djeluje pri Odsjeku nepotpuna u odnosu na norme iz pravilnika o sistematizaciji poslova i radnih mjesta, (nije ispunjen uvjet o angažmanu jednog psihijatra na puno radno vrijeme), nije bilo moguće u cijelosti ispuniti normative prema standardima HZZO-a, pa su indikatori izvršenja unutar godine varirali što je vidljivo iz Grafa br. 1.

Graf br. 1: Usporedba indikatora izvršenja za 2016. i 2017. godinu

U svom radu na provedbi planiranih aktivnosti stručni tim se oslanjao na dostupne resurse i u tom smislu surađivao s javnim ustanovama Ličko-senjske županije i susjednih županija iz područja zdravstva, odgoja, obrazovanja i visokog školstva, policije i pravosuđa te lokalne i regionalne samouprave, a nastavljena je i proširena suradnja s civilnim sektorom (udruge KLA iz Gospića, Otočca i Senja, udruga VIDA iz Rijeke, udruga SOS centar za nenasilje iz Rijeke, Udruga žena Nit iz Korenice).

Primarna prevencija ovisnosti prvenstveno se provodila u suradnji s osobljem unutar sustava školskih programa prevencije ovisnosti, ali i u dogovoru s Odjelom školske medicine Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije i to provedbom preventivnog programa Zdrav za 5. Tijekom 2017. godine provedena su predavanja za osme razrede na temu štetnosti djelovanja alkohola i u prvim razredima srednjih škola i to na temu negativnih posljedica zlouporabe droga. Predavanjima su obuhvaćeni učenici sljedećih škola:

- osnovne škole u Udbini, Donjem Lapcu, Ličkom Lešću, Brinju, Gospiću, Novalji, Otočcu, Lovincu, Kuterevu i Švici te
- srednje škole u Gospiću (strukovna i gimnazija), Korenici i Otočcu

U okviru provedbe javnozdravstvenih i promotivnih akcija obilježeni su značajni datumi:

- Tjedan psihologije – Odsjek je inicirao i organizirao stručni skup pod nazivom „Uloga psihološke podrške školama s ciljem zaštite mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti u lokalnoj zajednici“ na kojoj su sudjelovali stručnjaci za mentalno zdravlje s područja županije te članovi stručnih službi osnovnih i srednjih škola Ličko-senjske županije;
- Svjetski dan zdravlja – prigodna emisija na Radio Otočcu, izlaganje o depresivnosti za članove KLA Gospić, štand na glavnom gospićkom trgu
- Svjetski dan nepušenja – kreiran edukativni online kviz o efektima pušenja i objavljen na službenom portalu Zavoda „Provjerite svoje znanje o duhanu i nikotinu“
- Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonite trgovine drogama – terenski izlet i druženje u Gorskom kotaru s KLA-ovima iz drugih županija; objava prigodnog promotivnog teksta na radio postajama Gospić, Senj i Otočac; objava informativno-edukativnog teksta na službenom portalu Zavoda;
- Dječji tjedan – na poziv udruge DND Gospić na Tribini za javnost održano predavanje „Pravo na zdrav život i zdravstvenu zaštitu djece i mladih“;

- Svjetski dan mentalnog zdravlja – objava prigodnog informativno-edukativnog teksta na službenom portalu Zavoda „Stres na radnom mjestu i sindrom sagorijevanja“;
- Mjesec borbe protiv ovisnosti – ispitivanje potreba lokalne zajednice kroz oblikovanje i provedbu ankete o suradnji KLA i ordinacija obiteljske medicine u LSŽ; inicijativa i organizacija 1. koordinacijskog sastanka Klubova liječenih alkoholičara Ličko-senjske županije; na poziv Grada Gospića na štandu zainteresiranoj javnosti predstavljene usluge za prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja koje Zavod pruža.

Veliki broj usluga pružen je lokalnom stanovništvu u obliku postupaka iz domene sekundarne i tercijarne prevencije. Sekundarna i tercijarna prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti bili su dio aktivnosti Odsjeka unutar prostora u Zavodu za javno zdravstvo i u suradnji s drugim ustanovama u Ličko-senjskoj županiji i izvan nje. Sveukupni broj vrste i broja usluga pruženih tijekom 2017. godine prikazan je u Tablici br. 4..

Tablica br. 4: Pregled vrste i broja pruženih usluga Odsjeka za prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja u 2017. godini

Usluga	Šifra	UKUPNO
1. Individualni tretmani		1999
Prvi pregled	11011	0
Kontrolni pregled	11012	0
Prva ambulantna psihijatrijska obrada	11021	77
Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	11022	129
Konzultacija kod liječnika specijalista	11602	5
Intervju	99001	95
Individualni savjetovanišni tretman ovisnika	99004	15
Individualni savjetovanišni tretman - ostali		200
Savjetovanje osoba s rizicima po zdravlje (pušenje, pijenje, eksperimentiranje s psihoaktivnim tvarima, drugi oblici ovisnosti i dr.)		291
Rad na modifikaciji ponašanja	99002	243
Kraći psihodijagnostički intervju	19211	65
Prikupljanje podataka s psihološkim dijagnostičkim postupcima i metodama-kategorije A. Uključuje psihološko-dijagnostička sredstva, koje je moguće aplicirati na jednostavan i jednoznačan način, te ih također jednostrano i potpuno objektivno vrednovati, kao npr. P. TRL. testovi BTI, neki od DAT testova, TMO, test SPP3, koji se koristi kod sistematskog pregleda 3-godišnje djece **	19212	31
Prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama-kategorije B. Uključuje testove D-48, LB, PM, AB, DAT, EOVI i druge slične **	19213	68
Prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama-kategorije C. Obuhvaća testove WB, WISC, OI, FPI, EPQ,PIE i druge slične **	19214	54
Prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama-kategorije D. Obuhvaća Rorschahov dijagnostički pokus PPM i druge zahtjevnije projektivne tehnike, usmjereni dijagnostički intervju, neuropsihološku analizu, usmjerenu anamnezu i sl. **	19215	1
Primjena psihodijagnostičkih tehnika. Kategorije E uključuje kompleksne kompjutorizirane neuropsihološke dijagnostičke postupke (BDAE, Luria-Nebraska, WCST i dr. slične)	19216	0
Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji stručnog sadržaja	99006	508
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	99008	5
Savjet s bolesnikom ili članom obitelji	97420	47
Uzimanje kapilarne krvi	19141	1
Uzimanje uzorka urina pod nadzorom zdravstvenog djelatnika		2
Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita + materijalni utrošak po jednoj testiranoj tvari	22586	17
Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis + materijalni utrošak po jednoj test pločici	25570	0
Testiranje na alkohol + materijalni utrošak po jednoj test pločici	21796	0
Skrining za otkrivanje rizika po zdravlje		2
Tehnike opuštanja	96801	143
2. Obitelj		149
Obiteljski savjetovanišni tretman ovisnika	99005	0
Obiteljski savjetovanišni tretman vezano uz druge rizike po zdravlje (pušenje, pijenje, drugi oblici ovisnosti i dr.)		149
Grupna obiteljska terapija-članovi obitelji, partneri (bez osobe u riziku)/po obitelji	99003	0

3. Psihoterapija		187
Obiteljska psihoterapija (članovi obitelji ili partner zajedno s konzumentom ili ovisnikom)	96100	0
Obiteljska psihoterapija (članovi obitelji ili partner zajedno s konzumentom ili osobom u riziku)		0
Grupna psihoterapija/po osobi (obavlja se u grupi u kojoj je najmanje 6 pacijenata). Obuhvaća grupne psihoterapijske tehnike za obradu psihodinamičkih konflikata	96400	0
Grupna psihoterapija s koterapeutom (izvodi se u grupi u kojoj je najmanje 6 pacijenata). Obuhvaća grupne psihoterapijske tehnike, koje zahtijevaju istovremenu višedimenzionalnu konfrontaciju	96401	0
Individualna psihoterapija ponašanja	96190	175
Individualna psihoterapija-površinska	96090	12
4. Rad u grupi		2
Grupna socioterapija ovisnika	96402	2
5. Intervencije		31
Zdravstveno-socijalna intervencija	99500	31
6. Obrada podataka i izrada mišljenja		411
Prikupljanje podataka o pacijentu i njegovoj obitelji-članovi obitelji, broj djece i njihova dob, mjesto i uvjeti stanovanja, zaposlenost članova obitelji i visina primanja. Pacijentovi kronološki poredani sudski problemi, boravci u odgojnim ustanovama i sl. (socijalna anamneza)		188
Izveštaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, sudove, kaznionice, Prekršajni sud i povjereniku Suda za zaštitni nadzor	99615	70
Ekspertiza pojedinog liječnika predstavlja pismeni opis: zdravstvenog stanja korisnika s tijekom bolesti, izvršenih pretraga i rezultata dijagnostike, terapije, odnosno rehabilitacije, te davanje stručnog mišljenja o određenom zdravstvenom pitanju korisnika na zahtjev raznih organizacija, zajednice, pravnih osoba ili samog korisnika	11615	3
Ekspertiza specijaliste	11616	0
Ispunjavanje Pompidou upitnika	99007	2
Unos Pompidou upitnika		2
Izdavanje potvrde o nalazu testiranja	91401	9
Izveščivanje po posebnim zahtjevima		64
Analiza rezultata istraživanja - <i>upisati broj učinjenih analiza</i>		0
Izrada kratkog preglednog izvješća - <i>upisati broj izvješća</i>		33
Izrada opširnog izvješća - <i>upisati broj izvješća</i>		40
7. Preventivne aktivnosti		809
Javnozdravstvene, preventivne akcije		213
planiranje (osmišljavanje cilja i metoda, telefonski kontakti, mailovi i sl.)		112
sastanak - upisati broj sastanaka		35
koordinacija (mail i telefonska komunikacija) - upisati broj provedenih koordinacija		77
Organizacija i koordinacija		101
sastanak - upisati broj sastanaka		22
koordinacija (mail i telefonska komunikacija) - upisati broj provedenih koordinacija		75
provedba akcije- uključuje provedbu planiranih aktivnosti, manifestacija (štant) - upisati broj provedenih akcija		4
Tribina/okrugli stol/predavanje		98
Predavanje (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj predavanja		28
Predavanje (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj sudionika		401
Tribine/okrugli stolovi (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj tribina/okruglih stolova		6
Tribine/okrugli stolovi (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj sudionika		103
Edukativni seminari/radionice (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj seminara/radionica		19
Edukativni seminari/radionice (za mlade, radno stanovništvo, starije) - broj sudionika		387
Priprema za održavanje predavanja, seminara, radionica, tribina i okruglih stolova novog sadržaja		41
Organizacija tribina/okruglih stolova - broj skupova		3
Organizacija seminara/radionica - broj skupova		1
Savjetodavni i edukativni rad		9
Savjetodavni i edukativni rad s djelatnicima škola za ŠPP (vrijeme u minutama po jednoj školi) - broj skupova		9
Sudjelovanje u predlaganju i provođenju preventivnih programa uz evaluaciju istih		57
Sastanak - upisati broj sastanaka		21
Koordinacija (uključujući mail i telefonska komunikacija) - upisati broj provedenih koordinacija		28
Pisanje dokumenata tijekom provedbe - upisati broj dokumenata		8
Sudjelovanje u različitim povjerenstvima - upisati broj sastanaka		0

Pisanje završnog dokumenta - upisati broj dokumenata	0
Izrada prijedloga projekta - ovu aktivnosti zabilježiti samo pod druge izvore financiranja	441
Izrada i prijava lokalnih projekta - Ispunjavanje projektne dokumentacije - <i>upisati broj ispunjenih stranica</i>	441
Izrada i prijava EU projekta - Ispunjavanje projektne dokumentacije - <i>upisati broj ispunjenih stranica</i>	0
Sudjelovanje u različitim povjerenstvima - <i>upisati broj sastanaka</i>	0
8. Medijske aktivnosti	74
Suradnja s medijima (radio ili TV emisije, press-konferencija)	37
Priprema za sudjelovanje u radijskim, TV emisijama - <i>broj sudjelovanja</i>	8
Sudjelovanje u radijskim, TV emisijama - <i>broj sudjelovanja</i>	5
Priprema priopćenja za medije - <i>upisati broj priopćenja za koje je provedena priprema</i>	11
Usmeno i pisano priopćenje za medije - <i>broj priopćenja</i>	13
Priprema i izrada stručno-preglednog i popularno-edukativnog materijala	33
Priprema i pisanje teksta stručno-preglednog/popularno-edukativnog teksta do 7000 znakova (do 4 str.) - <i>upisati br. objavljenih tekstova, članaka, promotivnog materijala</i>	14
Priprema i pisanje stručno-preglednog/popularno-edukativnog teksta do 14000 znakova (do 8. str.) - <i>upisati br. objavljenih tekstova, članaka, promotivnog materijala</i>	10
Priprema i pisanje stručno-preglednog/popularno-edukativnog teksta preko 14000 znakova (preko 8 str.) - <i>upisati br. objavljenih tekstova, članaka, promotivnog materijala</i>	0
Vizualno i estetsko uređivanje promotivnih materijala (brošura, letak, plakat), novog sadržaja, od 7 000 znakova kartice teksta (4 stranice) - <i>upisati broj vizualno estetskih uređivanja</i>	7
Vizualno i estetsko uređivanje promotivnih materijala (brošura, letak, plakat), novog sadržaja, od 14 000 znakova kartice teksta (8 stranica) - <i>upisati broj vizualno estetskih uređivanja</i>	2
Vizualno i estetsko uređivanje promotivnih materijala (brošura, letak, plakat), novog sadržaja, od više od 14 000 znakova kartice teksta (više od 8 stranica) - <i>upisati broj vizualno estetskih uređivanja</i>	0
Distribucija promotivnog materijala - napomena: raznošenje materijala u ambulante bilježiti kroz zadnje navedenu rubriku: Vrijeme utrošeno na put	4
Pripremanje materijala i slanje na teren - izvan mjesta rada - <i>upisati broj koliko se puta distribucija radila, ne broj primjeraka koji se distribuirao</i>	4
9. Ostale aktivnosti nužne za funkcioniranje tima	30
Izrada mjesečnog izvješća - <i>upisati broj izrađenih izvješća</i>	
Izrada godišnjeg izvješća - <i>upisati broj izrađenih izvješća</i>	5
Izrada ostalih izvješća prema Ministarstvima, tijelima državne uprave i sl. - <i>upisati broj izrađenih izvješća</i>	1
Mentorstvo, edukacija- ovu aktivnost je moguće upisati samo pod druge izvore financiranja	0
10. Ostali poslovi	244
Sastanci stručnog tima	0
Konzultacije s djelatnicima u zdravstvu	0
Konzultacije s djelatnicima iz drugih resora (socijalna skrb, obrazovne ustanove i sl.)	0
Supervizija rada	0
11. Vrijeme utrošeno na putovanje - UKUPNO	12880
Vrijeme utrošeno na putovanje NOSITELJA tima (min)	180
Vrijeme utrošeno na putovanje OSTALIH VSS (min)	11320
Vrijeme utrošeno na putovanje VŠS i SSS (min)	1380

Rad na terenu kojim se nastoje približiti i učiniti dostupnijim usluge za zaštitu mentalnog zdravlja jedno je od glavnih obilježja djelovanja Odsjeka, a tijekom ove godine uvedene su promjene i proširen raspon područja na kojem su usluge pružane lokalnom stanovništvu. Izravni rad s pacijentima/korisnicima odvija se na nekoliko lokacija i prema sljedećem rasporedu:

- PSIHIJATAR: svakog utorka poslijepodne u sjedištu Zavoda u Gospiću
- PSIHOLOG:
 - Gospić: ponedjeljkom poslijepodne
 - Otočac: prvi i treći utorak u mjesecu prijevodne (u prostoru Ispostave)
 - Novalja: prva i treća srijeda u mjesecu prijevodne (u prostoru Doma zdravlja)
 - Korenica: drugi i četvrti utorak u mjesecu prijevodne (u prostoru Doma zdravlja)

- Senj: druga i četvrta srijeda u mjesecu prijevodne u (u prostoru Doma zdravlja)

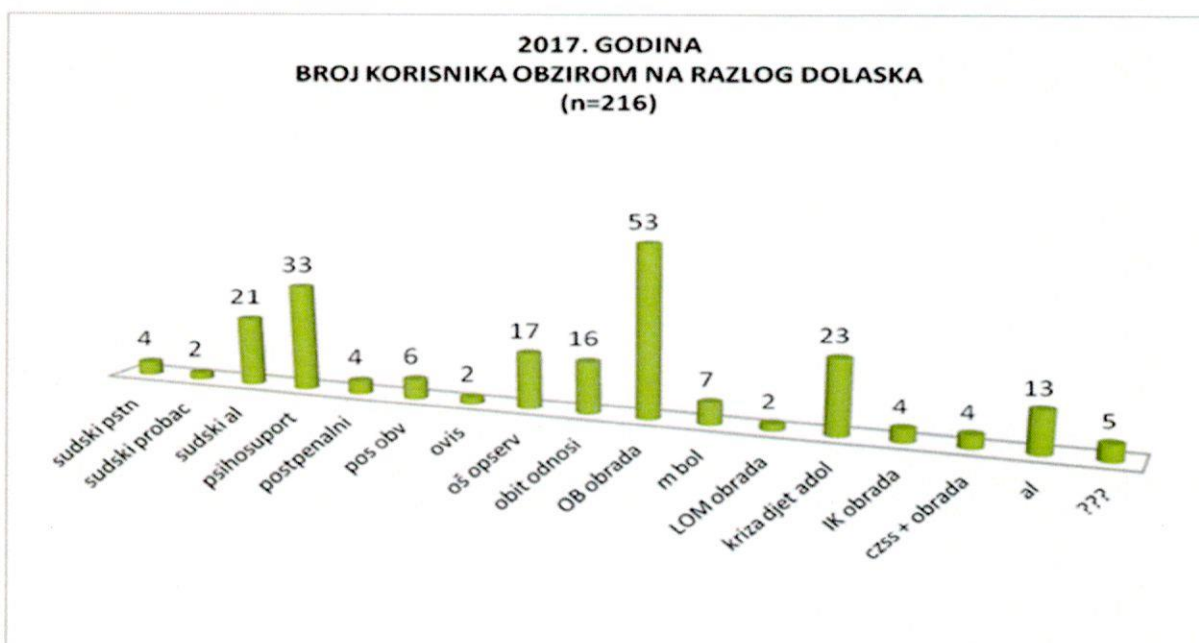
Ukupno je u 2017. godini pruženo individualnih usluga za 216 korisnika i to 132 muškarca i 84 žene, a obzirom na dob uslugama je obuhvaćeno 157 odraslih osoba i 59 djece i mladih.

Graf br. 2: Prikaz broja korisnika usluga individualnog savjetovanja ili psihoterapije u 2017. godini

Obzirom na razlog dolaska i iskazanih potreba za uslugama psihologa, veliki broj pacijenta (n=53) upućen je na dijagnostičku obradu od strane psihijatrijskih ambulanti Opće bolnice Gospić, a dio obrada proveden je i na zahtjev pojedinih osnovnih škola, ordinacija obiteljske medicine i invalidske komisije (n=23). U tretman psihologa i/ili psihijatra uključeno je bilo 136 korisnika/pacijenata. Među njima je bio značajan broj osoba koje su zatražile psihološku podršku samoinicijativno ili na poticaj obitelji ili prijatelja (n=33), zbog poteškoća prilikom odrastanja (n=23), problema vezanih s ovisnošću (n=15 – u ovaj broj nisu uključeni korisnici s problemom ovisnosti koje je uputio sud), problema nesređenih obiteljskih odnosa- poglavito konfliktnih razvoda (n=16), a od strane pravosudnih organa na tretman je upućeno bilo ukupno 37 korisnika, uključujući i one obuhvaćene postpenalnim prihvatom. Detaljniji pregled broja korisnika prikazan je na Slici br. 1.

Slika br. 1: Broj korisnika s obzirom na razlog dolaska

Stručno usavršavanje bilo je u fokusu tijekom 2017. godine i realizirano je u skladu s planom i sukladno materijalnim mogućnostima. U tom dijelu djelatnici Odsjeka sudjelovali su na sljedećim edukacijama:

- Edukacija „Zaštita mentalnog zdravlja u zajednici“ - u okviru Twinning projekta EU „Osiguravanje optimalne zdravstvene skrbi za osobe s poremećajima mentalnog zdravlja“ koji provode HZJZ, Trimbos Institut iz Nizozemske i Ministarstvo zdravstva;
- Stručno predavanje „Vidjeti sebe izvana, a druge iznutra - mentalizacija u djece i adolescenata i tretman baziran na mentalizaciji za adolescente“ Mentalizacija – u organizaciji Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež i Hrvatske udruge za dojenačku, dječju i adolescentnu psihijatriju (HUDEDAP);
- Simpozij Profesionalni pristup ovisniku (1. i 2. od sveukupno 3 modula) – u organizaciji Referentnog centra za ovisnosti KBC-a Sestre milosrdnice, Ureda za suzbijanje droga, Hrvatskog saveza klubova liječenih alkoholičara (HSKLA) te Hrvatskog društva za alkoholizam i druge ovisnosti
- Edukacija o programu podrške žrtvama i svjedocima – u organizaciji Županijskog suda u Rijeci
- "Supervizija - prevencija sindroma sagorijevanja kroz evaluaciju rada stručnih djelatnika u KLA" - u organizaciji Hrvatskog saveza klubova liječenih alkoholičara - mjesto održavanja Klinika za psihijatriju KBC Rijeka;
- Seminar "Specifičnosti rada s LGBT osobama" - u organizaciji udruge LORI Rijeka i u suradnji sa stručnjacima Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Rijeci, NZJZ PGŽ i Klinike za psihijatriju u Vrapču;
- Hrvatski kongres preventivne medicine zavoda za javno zdravstvo – u organizaciji Hrvatskog epidemiološkog društva, Hrvatskog društva za javno zdravstvo, Hrvatskog društva za školsku i sveučilišnu medicinu i Hrvatskog društva za zdravstvenu ekologiju;
- Konferencija „Suicidalno i auto-agresivno ponašanje djece i mladih – činimo li dovoljno?“ – u organizaciji Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež, HUDEDAP i Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba;
- Radionica "Prikaz rada Savjetovaništa za promicanje mentalnog zdravlja" – u organizaciji HZJZ
- Edukacija "Emocionalna inteligencija - poticanje pozitivnog razvoja djece i mladih putem emocionalnog opismenjanja" - u organizaciji agencije Primus selecta i u suradnji sa stručnjacima Odjela za psihologiju Filozofskog fakulteta u Rijeci i Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru;

Od drugih stručnih poslova u 2017. godini realizirano je i sljedeće:

Na poziv udruge SOS centar za nasilje u Rijeci održano je interaktivno predavanje za javnost pod nazivom "Prevencija izgaranja (burnouta) kod osoba koje skrbe o starijim osobama".

U suradnji s Odjelom za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru dovršena je izrada i priprema sveučilišnog priručnika „Rizična i zaštitna ponašanja adolescenata Ličko-senjske županije“; Svoj doprinos Odsjek je dao i aktivnim sudjelovanjem u radnim skupinama za izradu Ljetopisa Zavoda te za obilježavanje jubileja 20. godišnjice postojanja i rada ZJZ LSŽ.

Na 25. godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa, predstavnica Odsjeka uključila se kao aktivni sudionik – u koautorstvu s kolegicom s Odjela za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru pripremila usmeno izlaganje „Korištenje sredstava ovisnosti i provođenje slobodnog vremena mladih te implikacije za planiranje preventivnih aktivnosti u Ličko-senjskoj županiji“

2.2. Odjel za školsku medicinu

Dva tima školske medicine, ugovorena sa HZZO-om, skrbe za 4959 učenika i studenta na području Ličko-senjske županije.

Odjel ima 4 djelatnika:

- 2 liječnika, specijalista školske medicine
- 2 više medicinske sestre

Svaki tim zadužen je za određenu osnovnu i srednju školu te visoko učilište, tako da terenski dio posla se obavlja u 15 osnovnih škola, 41 područna, 5 srednjih škola i 2 visoka učilišta.

Osim ordinacije u Gospiću, ambulantni rad od prošle godine se obavlja, prema dogovoru sa školama, u našim ispostavama za područje Otočca, Senja i Novalje. Vrijeme utrošeno na putovanje (izraženo u minutama zbog izvještavanja –(indikator)-u 2017.godini je 41 490 min.

Prema planu i programu preventivne zdravstvene zaštite školske djece i mladeži, u punom opsegu se provodi:

1. Kalendar cijepljenja - kao mjera prevencije zaraznih bolesti:
 - Upis u 1. razred: MPR (ospice, zaušnjaci, rubeola)
 - 1. razred: IPV (dječja paraliza i prema potrebi difterija, tetanus)
 - 6. razred: Hepatitis B
 - 8. razred: ANA-DI-TE+IPV i dobrovoljno preporučeno cijepljenje svih učenika protiv HPV
2. Sistematski pregledi - pri upisu u školu, 5. i 8. razredu osnovne i 1. razredu srednje škole, te na 1. godini fakulteta, redovnim studentima. Svrha ovih pregleda je praćenje psihofizičkog razvoja, prepoznavanje zdravstvenih rizika i rizičnih ponašanja, te profesionalna orijentacija učenika.
3. Kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda.
4. Namjenski pregledi prije upisa u srednju školu, viša učilišta, fakultete, smještaj u đučki i studentski dom.
5. Pregled prije školskih sportskih natjecanja.
6. Pregled sa svrhom utvrđivanja zdravstvenog stanja prije promjene školovanja ili načina života.
7. Pregled prije odlaska na organizirani odmor.
8. Pregled prije cijepljenja u svrhu utvrđivanja kontraindikacija.
9. Screening (vid, sluh, anemije, RR, skolioze, gušavost, spolni razvoj, mentalno zdravlje, rizične navike, ponašanje) - probir, među naizgled zdravima, radi ranog otkrivanja bolesti ili poremećaj u razredima u kojima učenici nisu obuhvaćeni sistematskim pregledima.

U domeni školske medicine je i zaštita i unapređenje školskog okruženja, što podrazumijeva:

- ✓ Higijensku kontrolu škole i učeničkog doma
- ✓ Nadzor nad školskom kuhinjom i prehranom učenika
- ✓ Posebni program za djecu sa zdravstvenim teškoćama koja zahtijevaju dijetalnu prehranu
- ✓ Zdravstveno odgojne aktivnosti za učenike, roditelje, prosvjetne djelatnike sa svrhom unapređivanja i rješavanja specifične zdravstvene problematike (učiteljska vijeća, stručni aktivni, vijeća roditelja, roditeljski sastanci)
- ✓ Savjetovanišni rad - prema psihosocijalnim indikacijama sa svrhom pomoći u rješavanju problema s kojima se susreću učenici, studenti, njihovi roditelji, profesori, stručne službe i škole

- ✓ Prilagodba na školu, školski neuspjeh, poremećaji ponašanja, problemi razvoja i sazrijevanja, kronični poremećaji zdravlja, planiranje obitelji, zloupotreba psihoaktivnih droga i drugi oblici ovisnosti, smetnje ponašanja.

Zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja – teme iz Kurikuluma:

- Pravilno pranje zuba po modelu – 1. razred osnovne škole - Osobna higijena u očuvanju zdravlja 1 sat - provodi medicinska sestra.
- Skrivene kalorije - 3. razred O. Š. - 1 sat provodi medicinska sestra. Značaj pravilne prehrane i njen utjecaj na rast i razvoj.
- Promjene vezane uz pubertet i higijena – 5. razred O.Š. - 1 sat provodi liječnik o pubertetu. Psihičke i somatske promjene u pubertetu.
- Promjene vezane uz pubertet i higijena - 5. razred O.Š. – provodi medicinska sestra o higijeni i higijeni menstruacije.
- Zaštita reproduktivnog zdravlja - 2. razred S.Š. - 1 sat, provodi liječnik. Planiranje obitelji i kontracepcija.
- Utjecaj spolno prenosivih bolesti na reproduktivno zdravlje – 1. razred S.Š. - 1 sat provodi liječnik. Odgovorno spolno ponašanje, SPB.
- Ostale teme: Samozaštita i briga za vlastito zdravlje.
- Zdravstveni odgoj za roditelje/staratelje, prosvjetne djelatnike škola, fakulteta i domova.
- Rad u komisiji za primjereni oblik školovanja - pisanje ekspertize, nakon timske sinteze sa stručnim timovima škola.

Tablica 5.

Ukupan broj učenika i redovnih studenata (situacija u rujnu-listopadu 2017)												
Osnovna škola								Srednja škola				Studij
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I	II	III	IV	I. godina studija
394	390	397	397	444	448	403	392	313	326	357	286	85

Sistematski pregledi

Razred	Upis u I. razred	V razred	VIII razred	I. razred s. š.	I. godina studija
Broj djece	417	438	310	271	76

Kontrolni pregledi

	Osnovna škola	Srednja škola	Studenti	Ukupno
Broj pregleda	34	0	0	34

Screeninzi

Razred	III. r. OŠ	VI r. OŠ	Ostalo OŠ	SŠ	Studenti
Broj pregleda	675	905	2	0	0

Namjenski pregledi

	Osnovna škola	Srednja škola	Studenti	Ukupno
Ukupno	222	55	0	277
Cijepljenje	2650	15	0	2665

Zdravstveno-tjelesna kultura i sport (pregledi i timske sinteze)

	Osnovna škola	Srednja škola	Studenti	Ukupno
Ukupno	516	246	0	762

Rad u savjetovalištu

	Osnovna škola	Srednja škola
Učenici/studenti	434	134
Stručni suradnici škola i nastavnici	82	1
Roditelji/staratelji	448	32
UKUPNO	964	167

Zdravstveni odgoj

	Osnovna škola	Srednja škola
Učenici/studenti	1097	476
Roditelji/staratelji	0	0
Profesori – djelatnici škola, fakulteta i domova	0	0
UKUPNO	1097	476

Broj obilazaka	Osnovna škola	Srednja škola	Fakulteti
- školske kuhinje (912)	5	4	0
- higijensko-epidemiološki (911)	7	4	0
Broj posjeta školi (910)	142	12	1
Ukupno	154	20	1

Komisija za upis u I. razred	Ukupno pregledano djece		Upisano		Odgođeno	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
	203	214	194	209	9	5

2.3. Odjel za epidemiologiju

Usluge prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje

Odjel za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije i u 2017. godini je imao status ugovorne djelatnosti sa HZZO-m i to u vidu jednog tima higijenskog epidemiološke zaštite kojeg čine:

- Doktor medicine, spec. epidemiolog
- Sanitarni inženjer
- Medicinska sestra.

Ovi poslovi financirani su od strane HZZO-a kao godišnja glavarina, gdje je godišnji novčani iznos sredstava u 2017. godini iznosio **628.140,04 kn.**

Već četiri godine HZZO mjesečno prati putem indikatora, točnije % izvršenja usluga, odnosno % ispunjenja radnog vremena koji ugovara HZZO.

Tablica 6. Postotak izvršenja indikatora po mjesecima za 2014. 2015. ,2016 i 2017. god prikazan je u sljedećoj tablici:

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
% izvršenja 2014.	86	83	106	84	77	67	88	86	90	86	120	120
% izvršenja 2015.	78	109	106	113	75	124	85	103	60	80	92	50
% izvršenja 2016	87	106	101	98	90	87	85	108	78	84	85	90
% izvršenja 2017	113	97	113	100	92	99	85	84	92	64	83	86

Ovi poslovi se teško mogu planirati i ovise o trenutnom stanju epidemiološke situacije:

- Prijavi oboljenja od zaraznih bolesti
- Vrsti zaraznih bolesti
- Radu u antirabičnoj stanici
- Distribuciji cjepiva i cijepljenju
- Broju radnika koji obavljaju poslove, senzibiliziranosti radnika da upišu svaku djelatnost koja se napravi i niz drugih faktora na koje nije moguće utjecati

Usluge na tržištu

Kad se govori o uslugama Epidemiološkog odjela na tržištu, tu su očekivane promjene Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti vezane za segment Zdravstvenog nadzora i zdravstvenog odgoja izostale. Ove mjere su na tržištu i provode se izvan redovnog radnog vremena i zbog toga u njihovom provođenju sudjeluju i liječnici i sestre s drugih odjela Zavoda.

Zahvaljujući informatičkom sustavu praćenja, ovaj dio izvješća moguće je prikazati prema epidemiološkim područjima, što je prikazano u **Tablici 7.**

	Gospić		Otočac		Korenica		Senj		Novalja	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Godišnji sa stolicom	1260	1204	751	735	529	636	497	456	697	645
Polugodišnji	851	756	540	505	359	385	236	258	61	106
Godišnji bez stolice	751	729	367	356	114	89	214	213	129	85
Djelatnici - njega djece	73	90	15	16			18	18	13	15
Tečaj -osnovno	103	104	48	20	15	6	29	31	69	25
Tečaj - prošireni	280	146	150	130	66	57	112	124	103	39

Utjecaj laganog pada usluga u svim ispostavama u 2017., u odnosu na 2016. , odrazio se i na financijskom prikazu u sljedećoj **Tablici 8.**

	Gospić	Otočac	Korenica	Senj	Novalja	Ukupno
2015.	486.129,00	297.829,00	141.700,00	173.345,00	164.919,00	1.263.922,00
2016.	651.346,00	325.446,00	193.510,00	220.696,00	225.163,00	1 616.161,00
2017.	519.346,00	291.740,00	166.668	210.783,00	170.612,00	1 359.149,00

UKUPNO 2017.

Tržišni poslovi 1.359.149,00 kn
 Glavarina iz HZZO 628.140,00 kn

2015. 1.892.062,00 kn

2017. – 1.987.289,00 kn

2016. 2.244.301,00 kn

2.4. Odjel za mikrobiologiju

Tablica 9. Broj uputnica

Godina	2015.	2016.	2017.
Uputnica PZZ	8210	7978	7712
OB Gospić	1497	1031	1113
Ukupno:	9707	9009	8825

- Izvještaj po tipovima uzoraka, po uputnicama PZZ , 2015., 2016. i 2017. godina

Tablica 10. Broj uzoraka prema tipu uzorka – Uputnica PZZ

Godina	2015.	2016.	2017.
Respiratorni uzorci (brisevi ždrijela i nazofarinksa)	1534	1267	1067
Urin	2670	2666	2585
Stolice	1706	1532	1751
Bris cerviksa	644	603	330
Serum	1187	1242	1258
Ostali uzorci	469	668	721
Ukupno uzoraka	8210	7978	7712

Tablica 11. Serologija

Godina	2015	2016	2017
AST - O	294	245	259
HBCT	509	545	503
HBs ag	510	545	503
HBST	502	535	501
HCV	299	298	262
HIV	232	251	215
RF	237	215	204
TPHA	120	129	194
VDRL	120	129	194
WR	232	215	189
CMV IgM		18	72
CMV IgG		19	74
EBV EA		28	20
AntiCCP			87
Ukupno	3055	3172	3277

- **Broj uzoraka – OB GOSPIĆ**

Tablica 12. Broj uzoraka – OB Gospić

Godina	2015.	2016.	2017.
Centralna sterilizacija	0	0	0
Dječji odjel	290	276	298
Ginekologija i porodiljstvo	19	12	14
Interni odjel	543	380	440
Jedinica intenzivnog liječenja	340	159	252
Kirurški odjel	13	48	21
Interne uputnice koje nisu sa stacionara	292	156	170
Ukupno:	1497	1031	1195

Tablica 13. Broj uzoraka prema tipu uzorka – OB GOSPIĆ

Centralna sterilizacija				Dječji odjel			Ginekologija i porodiljstvo		
Godina	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
Respiratorni uzorci (brisevi ždrijela i nazofarinksa)	0	0	0	66	52	40	0	0	0
Urin	0	0	0	35	50	35	16	9	9
Stolice	0	0	0	180	174	220	0	3	0
Bris cerviksa	0	0	0	0	0	0	3	3	2
Serum	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostali uzorci	0	4	0	9	0	0	0	0	3
Ukupno uzoraka	0	4	0	290	276	295	19	12	14

Interni odjel				Jedinica intenzivnog liječenja			Kirurški odjel		
Godina	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
Respiratorni uzorci (brisevi ždrijela i nazofarinksa)	20	3	4	33	22	41	0	0	0
Urin	126	106	127	42	12	18	2	6	5
Stolice	108	74	103	19	7	7	0	18	0
Bris cerviksa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serum	12	21	37	4	2	8	0	0	0
Ostali uzorci	277	176	169	242	116	178	11	24	16
Ukupno uzoraka	543	380	440	340	159	252	13	48	21

Interne uputnice koje nisu sa stacionara

Godina	2015.	2016.	2017.
Respiratorni uzorci (brisevi ždrijela i nazofarinksa)	69	56	56
Urin	73	29	44
Stolice	77	40	41
Bris cerviksa	9	9	4
Serum	15	2	15
Ostali uzorci	49	20	10
Ukupno uzoraka	292	156	170

Tablica 14. Financijski izvještaj , 2015., 2016. i 2017. godina

Godina	2015.	2016.	2017.
Uputnice PZZ	768.936,27	671.556,84	711.359,07
OB Gospić	93.160,99	82.183,75	103.545,80
Ukupno	862.097,26	753.740,59	814.904,87

Tablica 15. Izvještaj za HES 2016. i 2017. godina

Godina	2016.		2017.	
	Broj pretraga	ukupno	Broj pretraga	ukupno
HES - pretrage				
Stolica - kliconoštvo	5833	338.314	5863	340.054
Stolica - parazitološki	3806	197.912	3781	196.612
Stolica - EPEC	139	20.641,50	154	22.869
Ukupno:	9778	556.867,50	9798	559.535

Iz priloženih podataka vidljivo je smanjenje broja zaprimljenih PZZ uputnica za mikrobiološke pretrage, dok je OB Gospić imala nešto više pretraga. Kako se na uputnici za jednog pacijenta može tražiti više pretraga povećanje je zabilježeno u broju odrađenih seroloških pretraga zbog uvođenja novih pretraga koje su bile planirane za 2017.godinu. To su serologija na toksoplazmu i CMV kod trudnica. Uvedena je i nova pretraga antiCCP koja je pridonijela povećanju broja uzoraka, ali će u 2018. godini zamijeniti Waller rose pretragu pa se u imunološkoj serologiji očekuje smanjenje broja uzoraka. Što se tiče serologije smanjenje broja uzoraka ne znači manju naplatu jer su novouvedene pretrage nešto skuplje. Nadalje očekuje se smanjenje broja uzoraka krvi na hepatitis viruse što je vidljivo iz priloženog. Hepatitis B obrada koja ima 3 komponente i najučestalija je serološka pretraga u našem laboratoriju, a napušta se do 2019.godine, pridonijet će u razdoblju do 2019. godine gotovo prepolaženom broju seroloških pretraga u mikrobiološkom laboratoriju ZZJZ LSŽ, a posljedično i znatno manjem naplaćenom iznosu.

Predviđa se daljnje smanjenje broja uzoraka bakteriološke dijagnostike zbog finalizacije smjernica za urogenitalnu dijagnostiku, što je zorno vidljivo iz gotovo 50% smanjenja broja briseva cerviksa koji više nije tako učestala pretraga, a Chlamydia trachomatis radi se isključivo molekularnom dijagnostikom i šalje se izvan Gospića na obradu. I dalje pratimo smanjenje briseva nazofarinksa koji nije kvalitetan uzorak za dijagnostiku bolesti respiratornog sustava osim kod male djece. U 2017. obrađen je veći broj stolica u PZZ i u OB Gospić (dječji i interni odjel). Smjernice za gastrointestinalnu dijagnostiku počele su se pilotirati u 2018. godini pa se i tu očekuju promjene. Poboljšat će se dijagnostika EPEC-a, a neki će se uzorci ukinuti (stolica mikološki), te će se razdvojiti dijagnostika akutnog i kroničnog proljeva pa se očekuje sređenje uzoraka za parazitološku dijagnostiku što znači njihovo smanjenje (napuštanje screeninga i obrada samo određene simptomatologije). Nadalje stolica za dječji vrtić ukida se kao screening kod upisa u dječji vrtić, a očekuje se smanjenje HES uzoraka brojem do kraja 2018. godine.

2.5. Odjel za zdravstvenu ekologiju

Odjel za zdravstvenu ekologiju je nastavio sa unapređenjem djelatnosti pa je tako u srpnju 2017. imao redoviti nadzor Hrvatske akreditacijske agencije, te smo prilikom tog nadzora akreditirali novi parametar u vodama za piće, podzemnim i površinskim vodama.

Zaposlenici Odjela su: diplomirani inženjer biotehnologije, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, kemijsko-tehnološki stručni radnik, kemijski tehničar.

Usluge Odjela za zdravstvenu ekologiju u 2017. godini

U odnosu na 2016. godinu Odjel je imao nešto manji broj uzoraka vode za piće kod komunalnih poduzeća s kojima je ugovorno vezan, a što se tiče monitoringa izvorišta (sirova voda) u odnosu na 2016. uzorkovan je veći broj izvorišta.

Doznačena sredstva za redovni i revizijski monitoring od strane Županije nisu bila dostatna za uzorkovanje 122 uzoraka redovnog i 36 uzoraka revizijskog monitoringa, te je u 2017. godini uzorkovano samo 122 uzorka vode za ljudsku potrošnju u svrhu redovnog monitoringa.

Prema planu monitoringa površinskih i podzemnih voda od strane Hrvatskih voda u 2017. imali smo 222 uzoraka površinskih i podzemnih voda, od kojih četiri nisu izvršena zbog suše.

Iz tablice 16. također je vidljivo da je broj uzoraka vode za potrebe izdavanja uporabne dozvole (atest) manji u odnosu na 2016., broj točaka za praćenje sanitarne kakvoće morske vode na plažama Ličko-senjske županije je isti kao i u 2016. Županija je financirala 21 točku mora kao i u 2016., a koncesionar plaže u autokampu Straško je sam financirao praćenje kakvoće mora sukladno Uredbi na 4 točke.

Prema Planu Ministarstva zdravstva povrh redovnog monitoringa izvršen je još 21 uzorak vode za ljudsku potrošnju i 24 hrane kod subjekata koji posluju s hranom.

U 2017. godini uzorkovano je nešto manji broj otisaka nego u 2016., a u svrhu određivanja mikrobiološke čistoće objekata (MBC) koji posluju sa hranom, a uzoraka hrane koji se također ispituju u objektima koji posluju sa hranom bilo je nešto više nego 2016.

Uzorkovano je 63 uzorka bazenske vode na području Županije, čiji je broj u odnosu na 2016. godinu manji, razlog manjeg broja uzorkovanja su nepovoljni vremenski uvjeti kod bazena na otvorenom, a jedan dio objekata s bazenima nije podmirio svoje obveze prema Zavodu. Učestalost uzorkovanja je određena Pravilnikom o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 107/12, NN 88/13.). Iz tablice 16. je također vidljivo da smo imali 66 uzorka otpadne vode.

S obzirom na Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13), Izmjenama Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 141/13) i Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13) svaki subjekt u poslovanju s hranom (SPH) mora jednom godišnje dati na analizu vodu za ljudsku potrošnju u sklopu svog HACCP plana, te je zbog toga uzorkovano 259 uzoraka vode za ljudsku potrošnju kod SPH.

Zbog velikog područja na kojem ZZJZ LSŽ odnosno Odjel za zdravstvenu ekologiju vrši uzorkovanja, što vode za ljudsku potrošnju, sirove vode, uzoraka mora, otpadne vode i dislociranosti pojedinih objekata, Odjel je fakturirao 1.980.803,47 kn u 2017. godini (Tablica 16.)

Tablica 16. Ukupan broj usluga Odjela za zdravstvenu ekologiju u 2017.

Vrsta usluga	UKUPAN BROJ USLUGA		CIJENA	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Voda komunalna poduzeća	842	853	332.728,00	323.113,00
Monitoring izvorišta za komunalna poduzeća	20	19	256.270,00	193.076,00
Voda prema HACCP-u	259	325	120.805,00	153.794,00
Voda atesti	99	136	71.345,00	96.835,00
Otpadna voda	66	64	55.656,00	60.475,00
Obrisi za MBC	6145	6160	368.700,00	369.600,00
Namirnice	406	385	85.260,00	80.850,00
More	250	250	87.500,00	87.500,00
Monitoring vode za piće za LSŽ	122	81	119.509,98	79.346,79
Monitoring za Hrvatske vode	218	201	331.030,00	432.386,00
Bazenska voda	63	85	49.785,00	48.050,00
MZ (HRANA i VODA)	24	27	5.040,00	5.940,00
	21		20.571,39	
HES		5		1.255,00
Površinske vode	14		13.245,00	
Km puta	27547	31973	63.358,10	73.537,90
UKUPNO			1.980.803,47	2.005.758,69

Zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju i vode za kupanje (bazene)

Od ukupno 842 uzoraka vode za ljudsku potrošnju svega 1,2 % je bilo kemijskih neispravnih uzoraka, mikrobiološki neispravnih uzoraka je bilo 2,4%. Uzrok neispravnosti vode za piće bila je mutnoća i boja od fizikalno-kemijskih parametara, a ukupni koliformi, *E.coli*, aerobne mezofilne bakterije pri 37 °C i 22°C, *Pseudomonas aeruginosa* i *Clostridium perfringens* bili su uzrok mikrobiološke neispravnosti vode za ljudsku potrošnju.

U Ličko-senjskoj županiji trenutno ima 21 bazen koji se kontroliraju prema Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 107/12, NN 88/14) i to 4 zatvorenih bazena, te 17 otvorenih bazena.

U 2017. godini ispitano je ukupno 63 uzoraka bazenskih voda. Kemijski nije odgovaralo 15 uzorka zbog povišenih koncentracija trihalometana, a mikrobiološki nisu odgovarala 6 uzorka bazenskih voda, zbog prisutnosti *E.coli*, *Pseudomonas aeruginosa*. U niti jednom uzorku vode za punjenje nije detektirana *Legionella pneumophila*.

Monitoring vode za ljudsku potrošnju

Tablica 17. Ostvareni Monitoring vode za ljudsku potrošnju iz razvodne mreže u Ličko-senjskoj županiji u 2017. godini

ŽUPANIJA		
Planirani broj uzoraka	REDOVNI	REVIZIJSKI
	122	36
ukupno	158	
Ostvareni broj uzoraka	REDOVNI	REVIZIJSKI
	122	0
ukupno	122	
Ukupno ostvareno %	77,21	
Broj neispravnih uzoraka	2	
% neispravnih uzoraka	1,6%	
Razlog neispravnosti	Uk.koliformi, AB 22°C i 37°C, E.coli	

Ukupni ostvareni monitoring u 2017. godini je 77,21%. Od ukupno planiranih 158 uzoraka na parametre propisane Pravilnikom o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13), Izmjenama Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 141/13, 128/15) i Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13) ostvareno je 122 uzorka redovnog monitoringa, a od planiranih 36 uzoraka revizijskog monitoringa nije analiziran niti jedan uzorak. Od ukupno 122 uzoraka mikrobiološki neispravna uzoraka 2 su bila nesukladna, a razlog neispravnosti bili su ukupni koliformi, *E. coli*, aerobne mezofilne bakterije pri 22 i 37°C.

Monitoring izvorišta (sirova voda)

Plan monitoringa izvorišta u 2017. godini na području Ličko-senjske županije je ispunjen 83,3%, tj. uzorkovano i analizirano je ukupno 20 uzoraka sirove vode. Broj neispravnih uzoraka zbog mikrobiološkog i kemijskog onečišćenja iznosio je 19, uzrok neispravnosti su: ukupni koliformi, *E.coli*, enterokoki, AB 37°C/22°C, *P.aeruginosa*, željezo, aluminij, mangan,boja i mutnoća čije vrijednosti prelaze MDK vrijednost prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/ 13), izmjenama Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 141/13, 128/15) i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15). Već dugi niz godina nismo uzorkovali izvorišta komunalnog poduzeća Kraljevac d.o.o. iz Udbine i Visočicu d.o.o. iz Donjeg Lapca koji iz financijskih razloga nisu bili u stanju financirati monitoring.

Mikrobiološka čistoća objekata pod sanitarnim nadzorom

Mikrobiološka čistoća objekata definirana je Pravilnikom o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/09) koji podrazumijeva učestalost uzimanja otisaka u subjektima koji posluju s hranom na minimalno dva puta godišnje.

S Pravilnikom mijenja se i način ocjenjivanja mikrobiološke čistoće objekata, odnosno cijene: dobra, prihvatljiva i nezadovoljavajuća se svode na zadovoljavajuću i nezadovoljavajuću mikrobiološku čistoću objekta.

Iz navedenog proizlazi slijedeće:

Mikrobiološka čistoća objekta je *zadovoljavajuća* kada je < 25% ispitanih uzoraka neprihvatljive mikrobiološke čistoće.

Mikrobiološka čistoća objekta je *nezadovoljavajuća* kada je 25% i više ispitanih uzoraka neprihvatljive mikrobiološke čistoće.

Od ukupno 675 objekata koji posluju sa hranom u Ličko-senjskoj županiji njih 18 je imalo neprihvatljivu mikrobiološku čistoću u 2017. godini, dok od ukupno 406 analiziranih uzoraka hrane njih 13 je bilo mikrobiološki neispravno.

Kakvoća mora na morskim plažama u Ličko-senjskoj županiji za razdoblje od 15. svibnja do 30. rujna 2017. godine

Uzorkovanje mora na morskim plažama u Ličko-senjskoj županiji na 21 mjernoj postaji u 2017. godini pokazalo je izvrsnu kakvoću s obzirom na pojedinačne rezultate ispitivanja, godišnju ocjenu i na konačnu ocjenu. Pojedinačna ocjena kakvoće mora iskazana po područjima, odnosno po pojedinoj plaži tijekom sezone kupanja te pokazuje trenutno stanje mora za kupanje.

Godišnja i konačna ocjena kakvoće mora za kupanje dobiva se statističkim izračunom, na temelju 90-tog, odnosno 95-postotnog percentila podataka mjerenja tokom jedne sezone ispitivanja. Pokazuje veliku ovisnost o rasponu izmjerenih vrijednosti ispitivanih bakterioloških pokazatelja. Što je veći raspon vrijednosti sadržaja ispitivanih bakterija, to je, statistički gledano, veća nesigurnost održanja kvalitete mora unutar istog razreda ocjene i predstavlja veći rizik i vjerojatnost pojave onečišćenja.

Sukladno čl.6. Uredbe o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) u 2017. godini pratili smo sanitarnu kakvoću mora od 15. svibnja do 30. rujna, odnosno s uzorkovanjem i ispitivanjima smo započeli 24. svibnja 2017., a završili smo sa uzorkovanjem i ispitivanjem 25. rujna 2017.

Uzorke mora smo na plažama uzorkovali 10 puta u sezoni kupanja odnosno svakih 15 dana prema kalendaru uzorkovanja koji ZZJZ Ličko-senjske županije izrađuje prije samog početka praćenja sanitarne kakvoće mora za tekuću godinu, a u skladu s objedinjenim kalendarom koji je objavljen u Bazi podataka o kakvoći mora za kupanje.

Tijekom uzorkovanja pratili smo osnovne meteorološke uvjete – prisutnost/odsutnost i jačina oborina, prisutnost/odsutnost, te smjer i jačina vjetra. Također smo provodili i vizualni pregled mora kroz praćenje prisutnosti vidljivih plivajućih otpadnih tvari, vidljivih mineralnih masnoća, te vidljivih otpadnih suspendiranih tvari.

Na mjestu uzorkovanja određivali smo salinitet, temperaturu mora i zraka, a u laboratoriju mikrobiološke pokazatelje (crijevni enterokoki i *Escherichia coli*).

Salinitet smo na terenu određivali Hachovim multimetrom HQ30d, dok smo mikrobiološke parametre određivali metodom membranske filtracije u laboratoriju.

Prisutnost *E.coli* određujemo prema normi HRN EN ISO 9308-1 kako je dogovoreno na XXII. radnom sastanku županijskih zavoda za javno zdravstvo.

Za izolaciju i dokazivanje crijevnih enterokoka nakon provedbe membranske filtracije koristimo Slanetz Bartley Agar (37°C/48h), iz čega slijedi potvrda inkubacijom na Aesculine Bile Agar (44°C/2h).

Rezultate ispitivanja smo pri svakom uzorkovanju unosili u Uredbom određen UMK obrazac (uzorkovanje mora za kupanje), kao i u Bazu podataka o kakvoći mora za kupanje.

Podatci vezani uz ispitivanja uneseni su u Bazu podataka mogu se vidjeti na internet stanicama istog Ministarstva na adresi www.izor.hr/kakvoca.

More na morskoj plaži udovoljava propisanom standardu ako vrijednost bakterioloških pokazatelja ne prelaze granične vrijednosti propisane Uredbom kako je i navedeno u Tablicama 18. i 19, što je u

2017. godini vidljivo iz prikazanih rezultata, a odnosi na sve mjerne postaje (21) kroz svih 10 provedenih uzorkovanja.

Tablica 18. Standardi za ocjenu kakvoće mora nakon svakog ispitivanja

Pokazatelj	Kakvoća mora			Metoda ispitivanja
	izvrсна	dobra	zadovoljavajuća	
Crijevni enterokoki (bik*/100 ml)	<60	61-100	101-200	HRN EN ISO 7899-1 ili HRN EN ISO 7899-2
<i>Escherichia coli</i> (bik*/100 ml)	<100	101-200	201-300	HRN EN ISO 9308-1 ili HRN EN ISO 9308-3

* bik - broj izraslih kolonija

Tablica 19. Standardi za ocjenu kakvoće mora na kraju sezone kupanja i za prethodne tri sezone kupanja

Pokazatelj	Izvrсна	Dobra	Zadovoljavajuća	Nezadovoljavajuća
Crijevni enterokoki (bik/100 ml)	≤100*	≤200*	≤185**	>185**(2)
<i>Escherichia coli</i> (bik/100 ml)	≤150*	≤300*	≤300**	>300**(2)

(*) Temeljeno na vrijednosti 95-og percentila(1)

(**) Temeljeno na vrijednosti 90-og percentila (1)

(1) Temeljeno na log10 normalnoj raspodjeli koncentracija mikrobioloških pokazatelja, vrijednosti pojedinih percentila dobivaju se na sljedeći način:

* izračunavaju se logaritmi (log10) svih bakterijskih koncentracija (u slučaju nultih vrijednosti koncentracija uzimaju se logaritamske vrijednosti koncentracija koje predstavljaju graničnu vrijednost detekcije korištene analitičke metode)

* izračunava se aritmetička sredina logaritmiranih vrijednosti koncentracija (μ)

* izračunava se standardna devijacija logaritamskih vrijednosti (σ)

* 90-i i 95-i percentili izračunavaju se na sljedeći način:

90-i percentil = antilog ($\mu + 1.282 \sigma$)

95-i percentil = antilog ($\mu + 1.65 \sigma$)

(2) Trenutačno djelovanje za pojedinačne uzorke, ukoliko broj crijevnih enterokoka prijeđe 300bik/100 mL, E.coli 500bik/100ml

Na temelju članka 7. Uredbe o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“ br. 73/08) te članka 19. i 84. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 - ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 - pročišćeni tekst, 4/12, 4/13 i 6/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Ličko-senjske županije na XXIII. sjednici održano 14. ožujka 2017. godine, donijela je O D L U K U kojom se određuju morske plaže na kojima se provodi praćenje kakvoće mora za kupanje na području Ličko-senjske županije za 2017. Sredstva za praćenje kakvoće mora na morskim plažama osiguravaju se u Proračunu Ličko-senjske županije. Profil mora za kupanje za Ličko-senjsku županiju izradio je Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije s kojim ZZJZ iznimno dobro surađuje u svezi svih pitanja vezanih za uzorkovanje mora.

Kakvoća mora prati se na području tri grada/općine u Ličko-senjskoj županiji što je i vidljivo iz Tablice 20.

Tablica 20. Općine / gradovi sa brojem točaka ispitivanja i ukupnim brojem ispitivanja

	Grad/Općina	Broj točaka ispitivanja	Ukupan broj ispitivanja
1.	Karlobag	3	14.29%
2.	Novalja	11	52.38%
3.	Senj	7	33.33%
	Ukupno:	21	100.00%

U Tablici 21. dan je popis svih točaka uzorkovanja s pojedinačnom ocjenom, godišnjom ocjenom i konačnom ocjenom

Tablica 21. Popis točaka uzorkovanja s pojedinačnim ocjenama, godišnjom ocjenom (za 2017.) i konačnom ocjenom (od 2014. do 2017.)

Grad/Općina	ID	Plaža	Ispitivanje / datum / ocjena										God. ocjena (br. isp.)	Kon. ocjena (br. isp.)
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Karlobag	5006	Karlobag Gradska	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	02.08	17.08	28.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5007	Hotel Zagreb	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	02.08	17.08	28.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5009	Ribarica	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	02.08	17.08	28.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
Novalja	5011	Uvala Ručica	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5015	Zubovići	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5016	Kustići	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5020	Uvala Zrće 1	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5026	Braničevica	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5028	Novalja Lokunje	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5029	Novalja Ploče	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5030	Uvala Baba	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5038	Stara Novalja (Trinčel)	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
	5067	Uvala Zrće 2	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)
5071	Caska	22.05	06.06	20.06	04.07	17.07	02.08	16.08	28.08	13.09	27.09	1 (10)	1 (40)	
Senj	5041	Jablanac (Banja - Grad Senj)	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5046	Starigrad	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5047	Uvala Klada	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5048	Lukovo Otočko	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5059	Điga - Grad Senj	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
	5060	Škver	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)
5063	Draga I	24.05	05.06	19.06	03.07	19.07	31.07	17.08	29.08	11.09	25.09	1 (10)	1 (40)	

Kazalo: ● izvrsno ● dobro ● zadovoljavajuće ● nezadovoljavajuće

Iz priloženih rezultata (Tablica 21.) možemo zaključiti da je prema Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08), kakvoća mora u Ličko-senjskoj županiji u 2017. godini zadovoljila standarde izvrsne kvalitete kako za pojedinačna ispitivanja za 21 točku, tako i na kraju sezone kupanja.

Kontinuirano se rade međulaboratorijska poredbeno ispitivanja kako bi se dokazala osposobljenost laboratorija koji uzorkuje, ispituje različite vrste uzoraka, a time se misli na vodu za ljudsku potrošnju, hranu i otiske, sirovu vodu, otpadnu vodu, bazensku vodu, a sve u svrhu daljne osposobljenosti Odjela kao ovlaštenog i akreditiranog laboratorija.

2.6. Odjel za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove

Odjel za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove je i u 2017. godini koordinirao financijskim radom, te pružao stručnu i tehničku podršku zdravstvenim i nezdravstvenim Odjelima.

Odjel je i u 2017. godini pratio i analizirao poslovanje Zavoda i kontrolu svih troškova, vodio knjigovodstvene evidencije i poslovne knjige u skladu sa zakonom, pratio i primjenjivao propise iz ekonomsko-financijskog, pravnog, zdravstvenog područja i djelokruga rada općenito, kao i opće akte Zavoda, izvršio godišnji popis imovine, obveza i potraživanja, prikupljao dokumentaciju potrebnu za izradu ekonomsko - financijskih planova, analiza, ugovora i drugih dokumenata i akata te sudjelovao u izradi i izrađivao navedene dokumente i akte, nabavljao materijal i sredstva potrebna za rad za potrebe odjela Zavoda, kao i svu potrebnu opremu te obavljao sve druge poslove u svojoj nadležnosti. Tijekom 2017. nije bilo postupaka javne nabave male i velike vrijednosti, provođena je samo bagatelna nabava sukladno internom pravilniku.

Odjel je kontinuirano pratio naplatu potraživanja te upozoravao o potrebama poduzimanja i poduzimao dostupne pravne radnje u slučaju neplaćanja, od strane poslovnih partnera, izvršenih usluga.

3. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA U 2017. GODINI

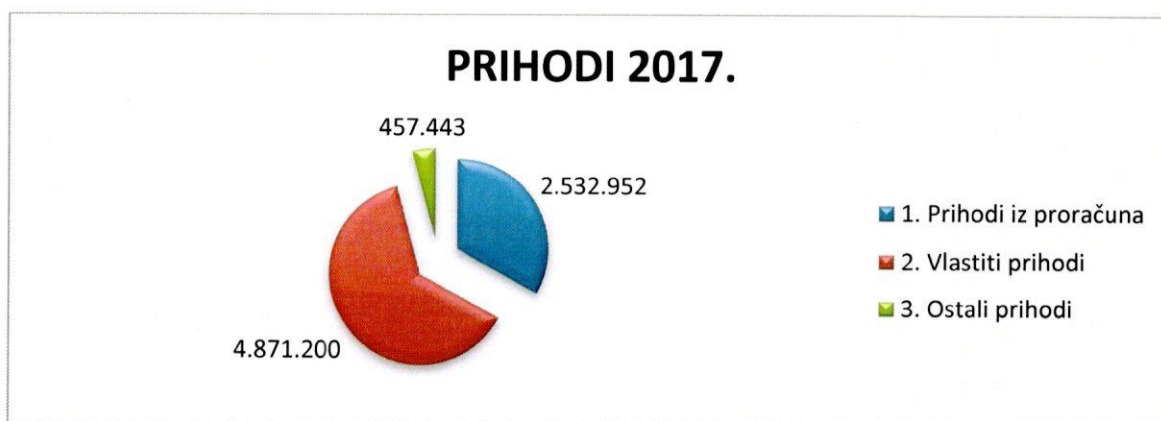
	Financijski plan za 2017. godinu		Struktura		Ostvarenje		Struktura		Ostvarenje		Struktura		Ostvarenje	
	1	2	3	4	5	6	7 (3/1)	8 (3/5)						
PRIHODI														
1. Prihodi iz proračuna i od HZZO-a	2.533.072,17	32,13	2.532.952,00	32,22	2.543.072,00	33,23	99,99	99,6						
2. Prihodi od pruženih usluga	4.899.927,83	62,16	4.871.200,00	61,96	4.794.105,00	62,64	99,41	101,6						
3. Ostali prihodi i primici	450.000,00	5,71	457.443,00	5,82	316.325,00	4,13	101,65	144,61						
UKUPNI PRIHODI (1. - 3.)	7.883.000,00	100	7.861.595,00	100	7.653.502,00	100	99,73	102,71						
RASHODI I IZDACI														
1. Rashodi za zaposlene	4.710.000,00	59,75	4.693.670,00	59,73	4.424.950,00	60,58	99,65	106,07						
2. Materijalni rashodi	2.581.500,00	32,75	2.619.711,00	33,33	2.619.921,00	35,86	101,48	99,99						
3. Financijski rashodi	27.000,00	0,34	27.945,00	0,36	41.308,00	0,56	103,50	67,65						
4. Ostali rashodi	26.000,00	0,33	23.000,00	0,29	2.000,00	0,027	88,46	1150						
5. Rashodi za nabavu proiz. i nepr. dugotrajne imovine	489.000,00	6,21	454.076,00	5,78	102.786,00	1,43	92,85	441,76						
6. Rashodi za dodatna ulaganja na nef. imovini	15.500,00	0,19	9.861,00	0,13	113.291,00	1,55	63,62	8,7						
7. Izdaci	34.000,00	0,43	29.928,00	0,38	0,00	0	88,02	-						
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1. - 7.)	7.883.000,00	100	7.858.191,00	100	7.304.256,00	100	99,68	107,58						
Manjak, višak	0		3.404,00		349.246,00									

3.1. Prihodi

Ukupni prihodi i primici za razdoblje siječanj – prosinac 2017. ostvareni su u iznosu 7.861.595,00 kn i manji su za neznatnih 0,27% ili 21.405,00 kn u odnosu na planirane prihode i primitke i to zbog manjih vlastitih prihoda za 0,59 % ili 28.728,00 kn, dok su prihodi iz proračuna i od HZZO-a zadržani na istoj razini kao što je planirano, a ostali prihodi i primici su 1,65% veći nego što je planirano.

Ukupni prihodi i primici ostvareni u 2017. godini su 2,71% ili 208.093,00 kn veći od prihoda i primitaka ostvarenih u prošloj godini, prvenstveno zbog povećanja vlastitih prihoda za 1,6% ili 77.095 kn i ostalih prihoda i primitaka za 44,61% ili 141.118,00 kn, dok su prihodi uz proračuna i od HZZO-a smanjeni za 0,4% ili 10.120,00 kn.

Grafikonom 3. niže su iskazani ukupni omjeri prihoda, zbrojeni po svim kontima.

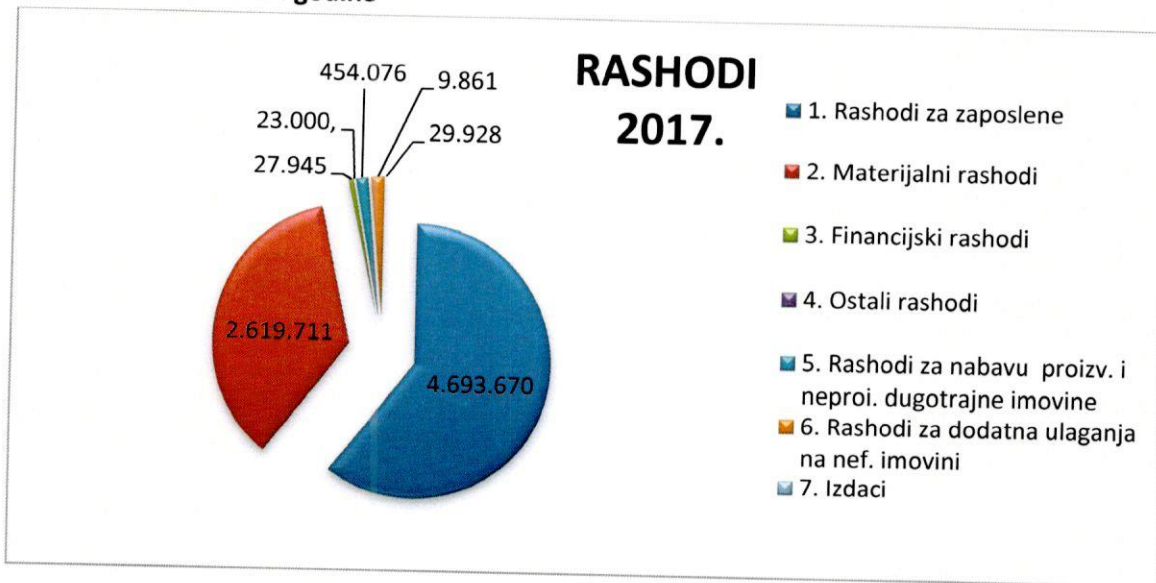
	Plan 2017	Ostvareno 17	Ostvareno 16
1. Prihodi iz proračuna	2.533.072,17	2.532.952,00	2.543.072,00
2. Vlastiti prihodi	4.899.927,83	<u>4.871.200,00</u>	<u>4.794.105,00</u>
3. Ostali prihodi	450.000,00	457.443,00	316.325,00
UKUPNI PRIHODI (1. - 3.)	7.883.000,00	7.861.595,00	7.653.502,00

3.2. Rashodi

Ukupni rashodi i izdaci za razdoblje siječanj – prosinac 2017. iznosili su 7.858.191,00 i 0,32% ili 24.809,00 kn su manji od planiranih u 2017. godini i to zbog manje ostvarenih od planiranog izdataka za 11,8%, rashoda za nabavu dugotrajne imovine za 7,15%, ostalih rashoda za 11,54%, dok su materijalni rashodi veći za 1,48% ili 38.211kn nego što je planirano, a rashodi za zaposlene su izvršeni na približno istoj razini kao što je i planirano, manji su za svega 0,35%.

U odnosu na ostvareno u 2016. godini, u 2017. su ukupni rashodi i izdaci veći za 7,58% i to zbog većih rashoda za zaposlene za 6,7% što je i uvjetovano izmjenom osnovice u javnim službama, kao i ostalim pravima radnika (pomoćima, nagradama, naknadama i sl.), a sukladno važećoj zakonskoj regulativi. Materijalni rashodi su zadržani na istoj razini kao i 2016. godine, a u odnosu na 2016., u 2017. godini su povećani rashodi za nabavu dugotrajne imovine za 351.290,00 kn zbog nabave medicinske i laboratorijske te ostale opreme i nabave prijevoznih sredstva u cestovnom prometu, a rashodi za dodatna ulaganja su u 2017. smanjeni za 103.430,00 kn, dok su izdaci povećani zbog otplate mjesečnih anuiteta za nabavljena prijevozna sredstva i iznose u 2017. g. 29.928,00 kn.

Graf 4.: Rashodi 2017. godine

Rashodi 2017.

1. Rashodi za zaposlene	4.693.670,00
2. Materijalni rashodi	2.619.711,00
3. Financijski rashodi	27.945,00
4. Ostali rashodi	23.000,00
5. Rashodi za nabavu proizv. i neproi. dugotrajne imovine	454.076,00
6. Rashodi za dodatna ulaganja na nef. imovini	9.861,00
7. Izdaci	29.928,00
UKUPNI RASHODI (1. - 7.)	7.858.191,00

3.3. Nenaplaćena potraživanja

Nenaplaćena potraživanja na dan 31.12.2017. godine su iznosila **1.451.837,08** kn. Prema strukturi potraživanja, 122.648,00 kn su bila potraživanja od HZZO-a, 18.392,00 su potraživanja za dopunsko osiguranje, 148.018,00 kn su potraživanja od drugih zdravstvenih ustanova, a ostala potraživanja su iznosila 1.162.779,00 kn te veliki dio se odnosi na potraživanja od javnih ustanova koja smatrano naplativim potraživanjima sukladno zakonskoj proceduri,. Preostala potraživanja su također pod stalnom kontrolom plaćanja putem ovrha i opomena. U izvještajnom razdoblju podatak o ukupnom broju pokrenutih ovrha iznosi 160, što je financijski oko 400.000,00 kn potraživanja putem ovršnog postupka, a za 30.000,00 kn potraživanja, odnosno za 4 dužnika smo uključeni u stečajnu masu.

3.4. Obveze

Obveza Zavoda su na dan 31.12.2017. iznosile **809.331,67** kn i sve se izvršavaju u ugovorenom zakonskom roku te nema neplaćenih dospjelih obveza, po stavkama:

Obveze prema zaposlenima - plaća	380.463,73 kn
Dobavljači – materijalni troškovi	285.446,41 kn
Kredit	168.559,38 kn
PDV	-25.137,85 kn
UKUPNO	809.331,67 kn

Zavod prema dobavljačima vrši plaćanje u roku dospijea, dok obveze prema zaposlenima i kreditima za prethodne mjesecje ispunjava u roku od 10 dana.

Dakle, Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije je u 2017. godini ostvario ukupne prihode i primitke u iznosu od 7.861.595,00 kn, ukupne rashode i izdatke u iznosu 7.858.191,00 kn te višak prihoda u iznosu od 3.404,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.432.539,00 kn, a višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.435.943,00 kn. Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije planira višak prihoda utrošiti u daljnje ulaganje u razvoj i opremanje Zavoda sukladno Planu rada i Financijskom planu.

4. PROBLEMI U RADU I PRIJEDLOZI MJERA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA

Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, kao i drugi poslovni subjekti, u 2017. godini, kao i u prijašnjim razdobljima, se suočava s problemima naplate potraživanja i općenito plaćanjima izvan rokova dospijeca od strane poslovnih partnera. Unatoč brojnim alatima naplate i mogućnosti pokretanja ovrha, kompliciranost mogućnosti naplate je predstavljala problematiku i tijekom 2017. godine. Međutim, kontinuiranom kontrolom potraživanja i slanjem opomena te pokretanjem ovršnih postupaka tijekom 2017. i nadalje, pa tako i pojačanim aktivnostima i u narednim razdobljima zadržat će se i još unaprijediti aktivnosti u rješavanju ovog problema.

Za sad, jedna od najvećih nepoznanica za budući rad je usvojeni zakon o Izmjenama i dopunama zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, a kojim se definiraju, odnosno reduciraju osnovne djelatnosti Zavoda. Kako se čeka donošenje pripadajućih Pravilnika vezanih uz navedeni zakon biti će potrebno na vrijeme poduzeti aktivnosti vezane uz financijsku stabilizaciju poslovanja i pronalaženje drugih izvora financiranja pošto se usvojenim zakonom uvelike smanjuju vlastita sredstva Zavoda. Situaciju pomno pratimo i nastojimo se prilagođavati novonastalim situacijama.

Kako je već navedeno pod točkom 2.1.1. ovoga Izvještaja, aktualna je i problematika vezano za neadekvatnost pojedinih uređaja za mamografiju na području županije, kao što je starost navedenog aparata u Domu zdravlja Senj te problem s mobilnim mamografom koji je izvan funkcije, što bi sve moglo bitno utjecati na smanjenje odaziva na nacionalni program prevencije raka dojke koji provode Zavodi. Kako je već navedeno, obzirom na pokazatelje te značaj preventive, kao i resurse koji se ulažu u provođenje toga programa, predlažemo da se iznađe mogućnost za nabavku jednog mobilnog mamografa iz decentraliziranih sredstava za 2018. godinu

Kao problematiku je obvezno navesti i nedostatak liječnika specijalista na tržištu općenito pa tako i na ovome području. S obzirom da je u više navrata raspisivan natječaj za liječnika specijalista javnog zdravstva i liječnika specijalista psihijatra u tim javnog zdravstva i tim za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničkog liječenja ovisnosti te da nije bilo dostavljenih prijava, potrebne liječnike smo ugovorili na 1/3 radnog vremena. Zbog navedene situacije, nismo u mogućnosti ugovoriti nositelje timova na puno radno vrijeme što je i utjecalo na smanjenje sredstava od HZZO-a.

S obzirom da Zavod veliki dio usluga pruža na tržištu, posebno Odjel ekologije koji je u cjelokupnom obimu na tržištu, dolazi do problema pojavom konkurencije u vidu privatnih laboratorija koja znatno utječu na cijene usluga koje pružamo, a koje su često i na granici isplativosti. Kako bi se nosili sa konkurencijom, neophodno je dodatno i intenzivno ulagati u vlastitu djelatnost, opremljenost pa tako i radnike.

RAVNATELJICA:
Ružica Čančar, dr. med.,
spec. školske medicine

